No. 1270 | 185…

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 26 JUNIJ.

AMSTERDAM, 25 Junij.

Binnen zeer weinige dagen zal bij onzen uitgever het licht zien eene uitmuntend bewerkte vertaling van: *Journal in France in 1845 and 1848, with lettres from Italy in 1847, of things and persons concerning the Church and Education, By* THOMAS WILLIAM ALLIES, M. A. *Rector of Launton, Oxon.* De schrijver van dit hoogst-belangrijk werk was Anglikaansch geestelijke, toen hij de indrukken ontving en ten papiere bragt, welke het Katholicismus in Frankrijk en Italie, ter gelegenheid van zijne reizen in die landen, hem geschonken had. Onbevangen en eerlijk waarnemer als hij was, is zijn werk eene der schoonste apologiën van het Katholicismus — te schooner, daar zij door den mond eens onpartijdigen Protestants werd uitgesproken. Ten vorigen jare heeft de heer Allies het geluk gehad in den schoot der katholijke Kerk opgenomen te worden.

Met de vertaling van zijn werk, dat wij hier te lande geen minder schitterend succès durven voorspellen, dan daaraan in Engeland, Frankrijk en Belgie ten deel viel, hadden wij het voorregt dezer dagen kennis te mogen maken. Het is ons vergund daaruit de volgende plaats af te schrijven, die op dit oogenblik, terwijl Dr. Gützlaff's contradictoire brieven de belangstelling in het protestantsche Zendingswerk herlevendigd hebben, in dubbele mate lezens- en behartigingswaardig is.

Zij luidt aldus, en is ter neer geschreven — men zij dit indachtig — door de pen van een Anglikaansch predikant:

»In de katholijke Kerk in Frankrijk zijn bijzondere genootschappen, gelijk wij gezien hebben (*les Pères Lazaris tes, les Missions Étrangères*) tot onderwijs dergenen, die zich aan het zendelingswerk willen toewijden. In die inrigtingen wordt met zorg gelet op de neiging van het gemoed, de bijzondere geschiktheid voor een zoo bijzonder moeijelijk werk; met een woord, de roeping dier Candidaten wordt zorgvuldig in het oog gehouden; degenen, welke zelven als zendelingen werkzaam zijn geweest, en het voordeel der ondervinding hebben, besturen derzelver onderwijs en tucht; en alleen diegenen, welke het meest eenvoudig van gemoed, en in hunne godsvrucht het vurigst zijn, worden tot het apostelambt toegelaten. — En van onzen kant, wat soort van arbeiders, hoedanig in de gronden der godsdienst onderrigt, geoefend en beproefd — hebben wij uitgezonden, opdat zij de hoop der Kerk zouden zijn bij derzelver aanvallen op de bolwerken van het Heidendom? Wat soort van arbeiders? Mannen, wien het, ten gevolge van gebrekkige opvoeding of om andere redenen, in Engeland moeijelijk viel een be staan te vinden; mannen, die er slechts naar uitzagen om, als zendelingen, 300 £ 's jaars te verdienen en te trouwen op hun zendelingschap; of ook Lutheranen van Bazel, in het gewaad van Engelsche geestelijken, door het kerk-zendeling-genootschap, ingesmokkeld; zoodanig zelfs, dat nog maar zeer kort geleden een aantal onzer Zendelingen niet eens de geestelijke wijding bezaten.

»Om bij *les Missions Étrangères* den ijver der studenten te verlevendigen, heeft men de beenderen en overblijfselen dergenen, die in vreemde landen voor Christus geleden hebben, derwaarts overgebragt. Onder deze zijn er die in de laatste jaren in China hebben geleden, en welke, wanneer ze nu nog in leven waren, pas hunnen middelbaren leeftijd zouden intreden. Nog kortelings zelfs zijn daar te lande twee missionarissen ter dood veroordeeld, en is het vonnis aan een hunner ten uitvoer gebragt, terwijl de andere gered werd, doordien er toevallig, op den morgen voor de uitvoering van het vonnis bepaald, een Fransch fregat aldaar verscheen. Hij keerde naar Frankrijk terug, en toen hij aan »*les Missions Étrangères*" kwam, toonde men hem de beenderen van zijnen medgezel, met wien hij op het punt geweest was mede te lijden. Op dit gezigt bezweek zijn moed; hij konde zich naauwelijks staande houden, en riep uit: »Ach! waarom moest toch dat »ongelukkig fregat dáár aankomen? zonder dat waren »mijne beenderen nu ook hier, en mijne ziel ware in »den hemel geweest.""

In ons N°. 1252 deelden wij een Adres mede aan Z. M. den Koning, door de heeren A. des Amorie van der Hoeven, *c. s.*, van welke het is uitgegaan, reeds onderteekend, dat thans, naar wij vernemen, in verschillende oorden des rijks met de naamteekeningen van allen, die belang stellen in den bloei der Letteren, voorzien wordt. Men herinnert zich dat het de wensch is van de onderteekenaars van dit Adres, bij het thans in behandeling zijnde handels-traktaat tusschen Nederland en Belgie alle belemmeringen te zien opheffen, die aan de verspreiding van Hollandsche boekwerken in Belgie en van Vlaamsche werken in Nederland, tot dusverre op schier onoverkomelijke wijze in den weg stonden. Tegen de strekking van dit Adres is de heer Dr. Kemink, in den *Nederlander*, opgekomen, op verschillende gronden, van welke, in zijn oog, het door hem aangevoerde protestantsch belang wel de zwaarwigtigste is. Dr. Kemink's bestrijding is gerefuteerd geworden, in den *Nederlander*, door den heer J. A. Alberdingk Thijm. Wij achten het niet ondienstig, zijn kernachtig opstel ter kennis te brengen van onze lezers.

Het is van den volgenden inhoud:

„Nederlandsche Boeken in Nederland en Belgie.

»Een antwoord op het aldus getiteld stuk van den Heer H. H. Kemink, in den Nederlander *van Junij ll.*

»Als medeonderteekenaar van het adres, waarbij van de Regering verzocht werd in het vast te stellen handelstraktaat met Belgiën vrijdom van invoer voor de Hollandsche boeken bij onze stamgenooten te bedingen, en waarbij evenzeens de afschaffing der invoerregten op de Vlaamsche boeken in Nederland gevraagd werd — neem ik de vrijheid op te komen tegen de bedenkingen, die het streven der Adressanten in den *Nederlander* van 13 Junij heeft uitgelokt. Ik kreeg hiertoe te lichter aanleiding, daar men mij de eer heeft gedaan zich van mijne bemiddeling te bedienen, om den pogingen, door Noord- en Zuid-Nederland ten voordeele van deze zaak in het werk gesteld, eenheid van richting en gelijktijdigheid te verzekeren.

»De Adressanten hebben de bedoeling gehad hun aanzoek bij de Regering op een breeden grondslag te doen berusten. Zij hebben gewezen op nationale en maatschappelijke belangen; op het anormale, dat er gelegen is in de geïzoleerde werking der leden van één lichaam, in de gedwongen afscheiding der beide helften van de Nederlandsche Literatuur. Wat stelt de heer Kemink daartegen over? Vooreerst, een argument, waarvan de beide deelen, naar mijn oordeel, eenigzins strijdig met elkander zijn. Het eerste deel raakt de »numerieke maatschappelijke en intellektueele" »minderheid" der »Vlaamsche Belgen," waardoor de verlangde maatregel min belangrijk voor ons gerekend mag worden. Dit vooronderstelt, als ik den schrijver wel begrijp, dat er voor onze *meerderheid* eigenlijk weinig aan gelegen is, of wij ons de vruchten van het Vlaamsch-Belgiesch intellekt gemakkelijk kunnen toeëigenen of niet. Maar in het tweede deel van dit argument wordt ik aangegeven, dat de »weinige Vlaamsche letterkundige boeken, welligt in grooter getale hier te lande" dan in Belgie »worden gekocht" en tevens, dat het nog niet gebleken heeft of dit in »het Protestantsche Nederland" wel aanmoediging verdient, »bij den in de Vlaamsche letterkunde zoozeer op den voorgrond staanden Roomschen geest." Een van beiden: òf Belgiën staat in het intellektuëele merkelijk bij ons achter, produceert weinig boeken, en kan dus weinig invloed op »het Protestantsche Nederland 1)" oefenen; òf Belgie is in krachtige ontwikkeling, en schrijft zooveel in de Nederlandsche taal, dat de gemakkelijke verkrijgbaarheid der boeken eene wenschlijke en belangrijke zaak is. In het eerste geval kan de afschaffing der rechten niet schaden; in het tweede geval is zij wenschelijk; want de heer Kemink zal toch den *goeden geest* van het »Protestantsche Nederland" niet willen verzekerd hebben door afsluiting of vernieling van *onderzoeks*-bronnen? Dit laatste is geheel in strijd met het Protestansch beginsel. Maar ik kan den heer Kemink zoo min de juistheid van het eerste als van het tweede gedeelte dezer argumentatie toegeven. Het eerste gedeelte niet, zoolang Nederland tegenover Willems en Conscience niemand heeft te stellen, die ons de boeken dier beide mannen ontbeerlijk zou kunnen maken. Althans het geeft weinig pas in den zelfden oogenblik, dat de nog in wording verkeerende Middelned. filologie van ons Hollanders verklaart de taak van haren baanbreker Willems te vervolgen, en dat de *Hollandsche Maatschappij* als prijsstof uitschrijft: *een verhaal in den trant van Conscience* — op zekeren toon van onze meerderheid te spreken. Het tweede gedeelte schijnt evenwel aan te duiden, dat de Schrijver juist met geene andere vruchten van de Vlaamsch-Belgische Letterkunde gemeenzaam is dan met de verhaaltjens van Conscience. Als hij de moeite neemt de aankondigingen in te zien van Vlaamsche boeken, die week aan week verschijnen, en (des schrijvers aanmerking bewijst het) hier niet eens bij name bekend zijn — dan zal hij zijne wat algemeen gestelde verklaring, omtrent het debiet der Vlaamsche boeken terugnemen; en als hij de boeken-zelven in zal zien, dan zal hij waarlijk niet klagen over een »Roomschen geest", die op den »*voorgrond*" treedt.

En hadden de Adressanten onrecht, toen zij van onze gemeenschappelijke taal en de gemeenschappelijke belangen onzer letterkunde en beschaving spraken? Wijs mij één tijdperk in de geschiedenis der Nederlanden, waarop Holland en Belgie niet literarisch op elkander gewerkt hebben. Is het in het tijdperk, dat onze vaderen zich gemeenschappelijk verheugden in den roem der helden van de Noordzee- en Rhijnsagen, der helden, die beurtelings Friesland en Ardennen weêrgalmen deden van de heugenis hunner feiten? Was het toen Maerlant zijn dichtwerken schreef op last van Floris V, of toen de Hollandsche klerken met gretigheid den Vlaamschen *Reinaart* afschreven? Was het toen de Vlaamsche en Brabantsche Rederijkkamers te Amsterdam en elders in Holland met de onzen kwamen kampen, toen zij te Amsterdam het *Pascha* van Vondel, het eerste treurspel van den roemloozen jongeling, vertoonden? Was het toen Heinrius en Zericote, de Gentsche nachtegalen, Leiden en Franeker getuigen en bewonderaars van hunne talenten maakten? Was het toen de Bijbelvertalers uit Belgie en Holland gezamenlijk een arbeid ondernamen, die niet alleen onze literarische taal voor lang gevestigd heeft, maar die meer dan eenig ander in het Neêrlandsch geschreven *boek* op alle klassen van het »Protestantsche Nederland" geïnflueerd heeft? Was het toen Vondel van Andwerpen kwam, om ons een dichter te geven, die geniën als een Hooft en talenten als een Huijgens in de schaduw stelde? Was het toen de schriften van Poirters onder de Katholieken van het »Protestantsche Nederland" zoo geschat en in voortdurend gebruik bleven als het boek van Cats in Belgiën? Was het toen, bij het diepe verval onzer letteren in de 18de eeuw, de Vlaamsche volksboeken, tot in 1820 te Amsterdam herdrukt, de traditie der echte poëzie levendig hielden? Was het toen Schrant en Kinker in Belgiën leerstoelen bekleedden, die daar nog voortdurend in aangename herinnering zijn? Is het nu David Bilderdijk voor de Vlamingen kommentarieert? nu Tollens in Belgiën zoo bekend en bemind is als in Holland — en de werken van een Bormans, Snellaert, Blommaert en anderen, Holland bij voortduring de zoo noodige herinnering inprenten, dat wij eene rijker geschiedenis en literatuur hebben, dan die pas dagteekent van de drie laatste eeuwen?

Daar *is* dus reeds gemeenschap tusschen Holland en Belgiën: maar zij is niet algemeen genoeg. Het voorrecht, dat aan Tollens en Conscience te beurt valt, van weêrszijds alom gekend en bemind te worden, is altijd nog maar een *voorrecht*. Bij gemakkelijker overvoer van beider lettervruchten zou dat voorrecht van weinigen, bereikbaar zijn voor alle talenten, die het verdienden. Of zou men meenen, dat er zoo veel bij verloren zou worden, indien Belgische Tijdschriften als het thands geschorschte *Belgisch Museum* en de …

1) Wij, Katholijken, die twee vijfden der bevolking uitmaken, worden natuurlijk niet geteld. Waarom zou de heer Kemink in den *Nederlander* de doorgaande gewoonte van zoo vele protestantsche schrijvers ook verzaken?

dolaar zich hadden kunnen staande houden door de kleelname van Noord-Nederland? Als wij den archæologischen en theoretiesch-literarischen arbeid der Belgen en de produkten hunner jonge *romanciers* en dramatisten konden meester worden zonder daarvoor zoo veel guldens te moeten geven als de boeken in Belgiën franks kosten? Zou het ten opzichte onzer jongeren, onzen Schimmel, Hofdijk, de Bull, zoo groot een onbillijkheid zijn, dat men de Belgen in de gelegenheid stelde zich langzamerhand ook met hunne werken gemeenzaam te maken? Kennen ze geen Hollandsch genoeg om sommige onzer schrijvers met gretigheid te lezen — nemen wij dan voor 't minst de stoffelijke hinderpalen weg, die de gemeenzaamwording met onze idiotismen beletten.

»Maar »»het grootste deel der beschaafde Belgen verstaat en leest evenmin Vlaamsch als Nederlandsch'' (l. *Hollandsch*). »Bij dezen is nimmer op debiet onzer boeken te rekenen,'' zegt de Schrijver. Wat bedoelt de Schrijver, het grootste deel der Belgen met inbegrip der Walen? Dan heeft het vraagstuk geen belangrijkheid. Bedoelt hij daarentegen, de beschaafde Andwerpenaars en Gentenaars, bij voorbeeld? Dan moge 't waar zijn, dat weinigen, Nederlandsche boeken plegen te lezen; het is niet juist te zeggen, dat ze geen Nederlandsch verstaan, en niet algemeener genoopt kunnen worden er lektuur in te zoeken. Eene der aanzienlijkste Vrouwen van Gent verklaarde mij, dat in Vlaanderen de hoogste klasse der maatschappij in den huisleijken kring zelden iets anders dan Vlaamsch spreekt: men kan dus nagaan, dat de burgers, als zij niet tegenover vreemden zich een *air de bonne compagnie* wenschen te geven, wel altoos vlaamsch spreken.

»Is het waar, wat de Schrijver al meer zegt, dat voor de meeste *lezers* in Vlaamsch Belgiën de prijzen van in Nederland gedrukte werken »de krachten hunner beurzen doorgaans te boven gan'', dan ware 't humaner, in plaats van met zekere aristokratische hoogheid die getuigenis af te leggen, te trachten de prijzen der Hollandsche boeken te verminderen, en als middel daartoe het ruimer debiet aan te wenden, dat verkregen zou worden, zoo hun het lezen vergund werd, wien alleen de *zwakte* »hunner beurzen'' het belet.

»Men zegt, dat eene vrouw *met sa pensée la plus chère à la fin de sa lettre*. Dit schijnt ook met den Schr. in den *Nederlander* het geval te zijn. Aan het einde van zijn stuk komt, gelijk men zegt, de aap uit de mouw. Noord-Nederland zou in goedkoopte van te leveren boeken met het »in het maatschappelijke zoo laag staande (?) en verarmde Vlaanderen'' niet kunnen konkurreeren. Het arbeidsloon, het papier is er beter koop, en de »Belgische Uitgever, die door geringere onkosten van produktie hoogere honoraria kan toestaan, zal bij vele [Hollandsche] schrijvers, die eene mindere mate van nationaliteit bezitten, de voorkeur erlangen''.

»Hoe is het mogelijk, dat men, waar het op verspreiding van beschaving aankomt, zulk eene bedenking durft te laten gelden. Ik wensch hier niet in beschouwingen te treden over het al of niet verdedigbare van het stelsel der beschermende regten: maar ik durf beweeren dat het opwerpen van stoffelijke beletsels aan de verbreiding van het licht des geestes op een beginsel van barbaarschheid berust, dat onze hoog verlichte eeuw ten eerste onwaardig is. Om dat men in Belgiën de boeken beter koop maken kan — door den lagen prijs een grooter debiet zal teweegbrengen — en de schrijvers beter kan betalen; daarom zal men de konkurrentie met Belgiën voorkomen! Wat er gezegd wordt van de onmenschelijke exploitatie der arbeidende klasse laat ik, bij gebrek van bewijs bij partij, onopgenomen in mijn betoog. Geeft men in Holland een arbeider ook wel veel meer dan hij noodig heeft, om alle dagen aardappelen en eenmaal 's weeks vleesch te kunnen eten?

»Zonderling steekt ook bij het laatste argument, waarin voorzien en voorkomen wordt, dat de Hollandsche schrijvers hooger honoraria ontvangen zouden, de tedere zorg af, die anders de Hollandsche boekverkoopers ten opzichte der schrijvers (blijkends de pogingen tot weering van den buitenlandschen nadruk!) steeds bezielt. Maar vergun mij, dat ik dit onderwerp rusten laat, en mijn antwoord besluit met de mededeeling, ter vergadering van de Adressanten door den boekhandelaar in hun midden gedaan: dat de *Vereeniging ter bevordering der belangen van den Boekhandel*, met betrekking tot het voorwerp van ons adres, dezelfde verlangens koestert en in denzelfden geest werkt als de Adressanten.

»*Utrecht*, 18 Junij, 1851. »J. A. Alberdingk Thijm.''

De Socialistisch-Demokratische partij in Duitschland.

Eenige weken geleden, werd te Leipzig zekere kleedermaker-knecht Peter Nothjung genaamd, in het bezit gevonden van twee demokratische documenten, ten gevolge waarvan hij met Dr. Bürgers te Dresden, en Dr. Becker te Keulen in hechtenis werd genomen. Deze beiden, vormden met nog eenige anderen, wier namen een nieuw centraal bestuur, waarvan Nothjung een der zendelingen was. In het eerste dier stukken, wordt gewag gemaakt van de scheuring onder de leden van het centraal demokratisch bestuur te Londen, omtrent welk bestuur men besluit, hetzelve naar Keulen te verleggen; tevens worden de statuten van den demokratischen Bond opgeheven verklaard en het nieuw centraal bestuur met het opstellen van nieuwe belast. Daarna volgt een uitgebreid berigt over de twisten en onaangenaamheden, die in den Bond zijn voorgevallen. Ten slotte worden alle leden van het Londensch centraal bestuur of demokratisch socialistisch comité uit den Bond gestoten, en van alle Bondsleden geeischt dat zij met dezelve alle vriendschappelijke betrekking afbreken.

Als reden waarom er nog geen congres gehouden is of kan worden, wordt opgegeven, dat men omtrent den toestand van den Bond nog op verre na niet goed ingelicht is. Vooral in Zuid-Duitschland wil dat onkruid nog maar in 't geheel niet tieren. In de Rijnprovincie (district Keulen) schijnt tot dusverre nog maar alleen eene vaste organisatie en eene levendige propagandistische werkzaamheid te bestaan; doch zelfs over die kreits klaagt men, dat er leden zijn die hun beginsel om eenig stoffelijk voordeel verloochenden *en zich b. v. zoo zeer verlaagden, dat zij ter Kerke gingen.....*

»In plaats van zich, zoo leest men aan het slot van het eerste stuk, andermaal te vernederen, om aan de burgerlijke demokraten tot toejuichend koor te dienen, moeten de arbeiders, vooral die van den Bond, er naar streven om ter zijde van de officiëele demokratie, eene zelfstandige en geheime demokratie, eene zelfstandige en geheime organisatie der arbeiderspartij daar te stellen, ten einde elke gemeente tot een middelpunt en kern van arbeiders-vereenigingen te maken, waarin het standpunt en de belangen van het proletariaat onafhankelijk van burgerlijken invloed kunnen besproken worden.''

Ten slotte wordt er geklaagd, dat er sedert de reorganisatie van den bond, nog hoegenaamd geene bijdragen zijn ingekomen, deze zullen voortaan streng ingevorderd en voor elk lid, als minimum op vijf zilvergrosschen vastgesteld geworden; het stuk is gedateerd: Keulen 1 December, 1850.

Het tweede dokument bevat de nieuwe vastgestelde statuten van den Communistischen Bond. Wij zullen er een paar nommers van aanhalen:

1.) Het doel van den Communistischen Bond is, door alle middelen van propaganda en van politieken strijd, de omverwerping der oude maatschappelijke orde; de geestelijke, politieke en economische vrijmaking van het Proletariaat, en de communistische revolutie tot stand te brengen..... De Bond is geheim en onverbrekelijk, zoolang de proletarische revolutie haar einddoel niet bereikt heeft.

2.) Slechts hij kan lid worden, die de volgende voorwaarden in zich vereenigt: *a.*) Verzaking van alle godsdienst, praktische losrukking van alle kerkelijk verband en van alle niet door de burgerlijke overheden voorgeschreven plegtiglieden. *b.*) Begrip van de voorwaarden, den gang der ontwikkeling en het einddoel der proletarische beweging. *c.*) Afkeer van alle voorwaarden en afzonderlijke pogingen, die aan het doel van den Bond vijandig of nadeelig zijn. *d.*) Bekwaamheid en ijver voor de propaganda, onwankelbare overtuiging en trouw, revolutionnaire werkkracht. *e*) Het volstrektste stilzwijgen omtrent alle Bondszaken.

5.) De Bond is verdeeld in gemeenten, kreitsen, centraal-besturen en congressen........

8). De gemeenten komen ten minste alle veertien dagen geregeld bijeen; zij staan minst genomen in maandelijksche correspondentie met hare kreitsen; de kreitsgemeenten staan in minstens tweemaandelijksche correspondentie met het centraal bestuur; het centraal bestuur geeft elke drie maanden een berigt nopens den toestand van den Bond.......

11) Het centraal bestuur is het uitvoerend bewind van den ganschen Bond. Het bestaat uit ten minste drie Leden; het wordt gekozen en aangevuld uit den kreits, werwaarts deszelfs zetel door het Congres verlegd wordt, en het is ook aan het Congres alleen rekenschap verschuldigd.

Een brief uit New-York bevat het volgende:

»De dweepzieke Protestanten van geheel het vasteland in Amerika houden dezen zomer eene bijeenkomst te New-York. Ik woonde eene predikatie van Dr. Riddle van Pittsburg bij, die zijne jaarlijksche verhandeling voordroeg. Aan het slot zijner redevoering gaf hij van de katholijke Kerk in de Vereenigde Staten de volgende getuigenis:

»»Na al wat ik aangevoerd heb, bestaat er nog eene andere drangreden die ons moet nopen onze krachten te verdubbelen. Men tracht de opperheerschappij der Kerk van Rome in dit land te vestigen en hetzelve aan de Katholijken ondergeschikt te maken. Ik laak de Katholijken daarom niet; integendeel, wij moeten hulde brengen aan hun ijver. Zij gelooven dat er buiten hunne Kerk geen zaligheid is, en overeenkomstig dit beginsel handelen zij. Zij weten dat ons land bestemd is om het grootste te worden dat ooit bestaan heeft, en dat deszelfs invloed op de geheele wereld elk denkbeeld zal overtreffen. In den geest dier toekomstige uitbreiding des lands werken zij, door het stichten van kathedra len en kerken. Te Pittsburg bouwen zij eene kerk va 400 voet lengte, en die zoo hoog is dat zij het uitzi heeft over de geheele stad.

»»Wij zullen met de Katholijken niet kunnen we ijveren, zoodat ons niets overblijft dan te weenen en treuren over hun vooruitgang. Doch laat ons desniettemin trachten hun ijver en hunne zorgvuldigheid n te volgen. Om echter de Jezuiten te kunnen navolgen moeten wij met hun geest bezield zijn, en hun ijve en hunne zelfverloochening bezitten bij onzen arbeid Wij behooren eendragtig te werken; dan eerst zulle wij door onze volharding en opofferingen den invloe van den Anti-Christ kunnen bestrijden. De Roomsc Katholijken zijn brandend van ijver en volharding. Vo eenige jaren lazen wij in een katholijk tijdschrift »Haasten wij ons; eenmaal zal Amerika het middelpu der aarde zijn. Indien de Protestanten ons voorùitkome en ons den weg versperren, dan zouden wij de gele genheid verliezen die God ons verleend heeft, om Zijn ware godsdienst op de aarde te verspreiden.''

»»Bij hun ijver zijn de Katholijken ook eendragtig Gave God dat ook de Protestanten dit waren! Bij d Katholijken bestaat slechts één Geloof, één Heer en éé Doopsel. De Protestanten daarentegen zijn verdeeld i tallooze secten, — elk heeft zijn eigen psalmen, — elk zijn eigene schriftverklaring, — elk zijne bijzondere leer en allen spreken in een bijzonderen geest. Dit is be treurenswaardig, en vele Protestanten bejammeren zulks Zulk eene verwarring is geenszins het werk van God en wij moesten bidden om het verkrijgen van meer een dragt en overeenstemming in leer en wandel, en da de godsdienst van den Bijbel zich wijd en zijd moge ve spreiden, ten einde de dwalingen en de bijgeloovigheid van het papismus,'' '' enz. enz. enz.

Tot lid der Prov. Staten van Zeeland is te Midde burg bij herstemming verkozen, de heer Z. Snijder met 349 stemmen tegen den heer Jonge van Ellemeet die 209 stemmen bekwam. (*H. Ct.*)

Van de 35 jongelieden, welke zich te Delft hadde aangemeld voor het examen, tot toelating op de Ko ninklijke Academie, zijn slechts 4 afgewezen, hetgee in vergelijking van vorige jaren, zeer weinig te noe men is.

Z. M. heeft te bij besluit van 22 Junij jl. verleend ee aantal pensioenen, waaronder een van ƒ 1021 aan L. J A. Broman, visiteur der in- en uitgaande regten en accijns te Amsterdam; is benoemd tot burgemeester van Kralinge H. Lambert Pzn.

De Minister van Finantien heeft bij berigt van 23 deze ter kennis aan de belanghebbenden gebragt dat van den 1 Jul aanstaande uiterlijk tot en met den laatsten dier maand z zijn opengesteld de betaling van de interessen over de eers zes maanden dezes jaars, der sommen door comptabele am tenaren, wegens borgtogt in contanten in 's Rijks kas gesto en als zoodanig in het algemeen register ingeschreven; d ten gevolge van de daaromtrent voorgestelde verordeningen de voorschreven betaling, tegen de voldaan-teekening op d betaalsrol zelve, of wel tegen intrekking eener behoorlijk quitantie, ingerigt volgens het deswege bestaand model, z geschieden ten kantore van de betaalmeesters in de versch lende arrondissementen, waaronder de woonplaatsen der be langhebbenden ressorteren; en worden zij mitsdien in hun be lang uitgenoodigd, om den gestelden termijn niet te late voorbijgaan.

De Minister van Finantien heeft bij berigt van den 28 Jun ter kennisse van de belanghebbenden gebragt, dat gedurend de maanden Julij, Augustus en September aanstaande, niet langer, ten kantore van de betaalmeesters in de arro dissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioene ten laste van den Staat, loopende over de tweede drie maan den dezes jaars; zullende gezegde betaling aanvang neme op Dingsdag den eersten Julij eerstkomende, en voorts ov opgemeld tijdvak betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en Feestd gen uitgezonderd.

Ter aanvulling van ons berigt van gisteren betreffend de haringvangst, dient nog dat eenige haringjagers de Hollandsche baai waren geweest tot voorziening kleine avarijen of behoeften, doch dat er nog niet ha kunnen worden gevischt ten gevolge van het koude stormachtige weder, hetwelk den haring belette op komen; den 16 dezer echter had het weder een gunst gen keer genomen; de weêrglazen beloofden verbetering en men vertrouwde, dat de vangst dien nacht zou b ginnen. Eenige schepen waren niet in de baai gekome en waren dus nog gaaf in orde. De vertraging is delijkerwijze aan niets anders toe te schrijven dan het buitengewoon koude en ruwe weder, sedert 1 16 dezer aldaar (en immers ook hier) ondervonden. geheele vloot ongeveer zal nu wel om de Noord blije zijn en dus zullen, naar men zich vleit, in ge van vangst, spoedig jagers moeten komen opdage Het is te verwachten, dat thans de haring niet z zal zijn, als pas gevangen.

Zaturdag morgen zijn nog negentien haringbuizen v Brielle in zee gezeild.

Te Dordrecht heeft de aanbesteding plaats gehad